

РЕШЕНИЕ

№ 1320

гр. София, 06.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Г СЪСТАВ, в публично заседание на девети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Татяна Димитрова

Членове: Румяна М. Найденова
Петър Милев

при участието на секретаря Алина К. Тодорова
като разгледа докладваното от Румяна М. Найденова Въззивно гражданско дело № 20221100513543 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 258 - 273 ГПК.

Образувано е по въззивна жалба, подадена от Е. Б. С., действаща чрез процесуалния си представител, срещу решение № 13061 от 18.11.2022 г. по гр. д. № 32660/2022 г. по описа на Софийски районен съд, 50 състав.

С обжалваното решение е отхвърлен предявеният от Е. Б. С. отрицателен установителен иск срещу „Топлофикация София“ ЕАД с правно основание чл. 439 ГПК за признаване на установено, че ищецът не дължи по отношение на ответника сумата от 1250 лв. за главница, представляваща част

от парично вземане за главница в общ размер 3208,61 лв., удостоверено в изпълнителен лист от 27.11.2012 г., издаден по ч. гр. дело № 12497/2012 г. по описа на СРС.

Във въззивната жалба се излагат подробни съображения, че решението е неправилно, незаконосъобразно, необосновано като постановено в несъответствие със събраните доказателства. Моли се решението да бъде отменено, а предявеният иск да бъде изцяло уважен, като се присъдят направените пред двете инстанции разноски.

В установения от закона срок, въззиваемият „Топлофикация София“ ЕАД, действащ чрез процесуалния си представител, е депозирал отговор на въззивната жалба. В него се излагат съображения за неоснователност на въззивната жалба. Моли се решението на районен съд да бъде потвърдено, като на въззиваемия бъдат присъдени сторените пред въззивната инстанция разноски.

Софийски градски съд, като обсъди събраните по делото доказателства, становищата и доводите на страните, съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 2 ГПК, намира от фактическа и правна страна следното:

Жалбата е подадена в срока по чл. 259, ал. 1 ГПК и е процесуално допустима, а разгледана по същество - неоснователна.

Първоинстанционното решение е валидно и допустимо, налице е постановен диспозитив в съответствие с мотивите на решението. При произнасянето си по правилността на решението съгласно чл. 269, изр. второ от ГПК и задължителните указания, дадени с т. 1 от ТР № 1/09.12.2013 г. по т.д. № 1/2013 г. на ОСГТК на ВКС, въззивният съд е ограничен до релевираните във въззивната жалба оплаквания за допуснати нарушения на процесуалните правила при приемане за установени на относими към спора факти и на приложимите материално правни норми, както и до проверка правилното прилагане на релевантни към казуса императивни материално правни норми, дори ако тяхното нарушение не е въведено като основание за обжалване. Не се установи при въззивната проверка нарушение на императивни материално правни норми.

Предявен е отрицателен установителен иск с правна квалификация чл. 439, ал. 1 от ГПК за установяване недължимост на вземане, за което е издаден изпълнителен лист, поради новонастъпили факти. За да бъде уважен предявеният иск трябва да е установен следният фактически състав: 1. да съществува изпълнително основание и да е издаден изпълнителен титул срещу ищеца; 2. да е образувано изпълнително дело от кредитора срещу длъжника; 3. да са настъпили факти след приключване на съдебното дирене в производството, по което е издадено изпълнителното основание, които обосновават несъществуване на правото на принудително изпълнение на вземането – в конкретния случай да е изтекла претендираната от страната погасителна давност. В тежест на ответника е да установи спиране, съответно прекъсване на погасителната давност относно вземането.

Ищецът е предявил отрицателен установителен иск, с който отрича вземането на ответното дружество като погасено по давност с изтичане на предвидената в закона погасителна давност.

Приложима по отношение на установените с влязла в сила заповед вземания е петгодишната давност по аргумент от разпоредбите на чл. 117, ал. 2 ЗЗД и чл. 404, ал. 1, т. 1 ГПК. Съгласно чл. 404, ал. 1, т. 1 подлежат на принудително изпълнение, както съдебните решения, така и заповедите за изпълнение, които имат характер на съдебни изпълнителни основания по смисъла на новия ГПК от 2008 г. На изпълнение по този ред подлежат установените по основание и размер безспорни вземания, каквито без съмнение са както вземанията, установени с влязло в сила решение, така и вземанията, установени с влязла в сила заповед за изпълнение на съдилищата. Така, както длъжникът не може да оспорва вземането, установено с влязло в сила решение, поради факт, настъпил до съдебното дирене в производството, по което решението е постановено, така длъжникът не може да оспорва и вземането, установено с влязлата в сила заповед за изпълнение поради факт, настъпил до изтичането на срока по чл. 414, ал. 2 ГПК. Тълкуването на чл. 117, ал. 2 ЗЗД налага извод, че правилото следва да се прилага, както по отношение на вземания, установени с влязло в

сила решение, така и по отношение на вземания, установени с влязла в сила заповед за изпълнение /в този смисъл Решение № 3 от 04.02.2022 г. по гр. д. № 1722 / 2021 г. на Върховен касационен съд, 4-то гр. отделение/.

Няма спор между страните, че длъжникът в заповедното производство не е възразил по предвидения за това процесуален ред срещу заповедта по чл. 410 ГПК и тя е влязла в сила. След стабилизирането на заповедта за изпълнение ирелевантно за правния спор е обстоятелството въз основа на какъв акт или основание е издадена същата. Когато е налице влязла в сила заповед за изпълнение, същата стабилизира вземането, поради което от влизането ѝ в сила започва да тече нова давност, която винаги е петгодишна по аналогия от разпоредбата на чл. 177, ал. 2 ЗЗД, който е приложим и в настоящия случай. В този смисъл и Решение № 37/24.02.2021г. по гр.д. № 1747/2020 г. на ВКС.

Следващият спорен по делото въпрос е погасено ли е вземането по давност.

Видно от събраните по делото доказателства на 06.12.2012г. е образувано изпълнително дело № 4215/2012г. на ЧСИ Я., като вискателят е направил искане до ЧСИ за предприемане на изпълнителни действия, като на основание чл. 18 ЗЧСИ е възложил на ЧСИ определяне начина на изпълнение.

На 18.03.2013г. ЧСИ е наложил заповор върху банковите сметки на ищцата.

На 04.02.2016г. вискателят е подал молба до ЧСИ с искане за насрочване на опис на движимите вещи, собственост на длъжника.

На 23.01.2017г. е подадена нова молба от ответника до ЧСИ, с която се прави искане за налагане на заповор върху банковите сметки и трудовото възнаграждение на длъжника.

С разпореждане от 20.01.2019г. ЧСИ е насрочен опис и оценка на движимите вещи на ищцата.

С молба от 06.12.2019г. вискателят е направил искане за опис и оценка на движимите вещи.

С разпореждане от 15.07.2020г. ЧСИ отново е насрочил дата и час за опис и оценка.

С оглед на така описаните изпълнителни действия, се налага изводът, че изпълнителното дело е перемирано. В периода от 18.03.2013г., когато ЧСИ е наложил заповор върху банковите сметки на ищцата, до 04.02.2016г., когато вискателят е подал молба до ЧСИ с искане за насрочване на опис на движимите вещи, собственост на длъжника, не са извършвани никакви изпълнителни действия, като са изминали повече от две години, поради което прекратяване на изпълнителното дело е настъпило по силата на закона, с изтичане на 2 години от последното изпълнително действие, съгласно чл. 433, ал. 1, т. 8 от ГПК. Ето защо, съдът приема, че същото е перемирано на 18.03.2015. Действително липсва постановление на съдебния изпълнител за прекратяване на изпълнителното дело, но същото има само декларативно, но не е конститутивно действие, поради което е без значение дали е издавано такова и датата, на което е постановено, тъй като перемпцията настъпва по силата

на закона.

Настъпилата перемпция по това дело обаче не води автоматично до извод, че погасителната давност също е изтекла, поради което неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания в тази връзка.

На първо място следва да се отбележи, че с Тълкувателно решение № 3/2020 от 28.03.2023 г. по тълк. д. № 3/2020 г. ОСГТК на ВКС приема, че погасителната давност не тече, докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015 г. на Тълкувателно решение № 2/26.06.2015г. по т. д. № 2/2013 г., ОСГТК, ВКС.

Както беше посочено по – горе изпълнителното дело е прекратено по силата на закона на 18.03.2015г., като съобразно приетото с цитираното тълкувателно решение, съдът приема, че до 26.06.2015г. не е текла давност.

Съгласно т. 1 ТР № 2/2013, ВКС, ОСГТК налагането на заповест или възбрана в изпълнително производство съставлява насочване на изпълнението върху отделен имуществен обект на длъжника. То прекъсва давността, тъй като с него започва да се осъществява принудата в изпълнителния процес – длъжникът започва да търпи ограничение в правната си сфера. Заповест върху банковите сметки е наложен на 18.03.2016г. На 04.02.2016г. вискателят е подал молба до ЧСИ с искане за насрочване на опис на движимите вещи, собственост на длъжника. Тук следва да се има предвид, че без значение е, че тази молба е подадена по вече перемирано изпълнително дело. В т. 10 от ТР № 2/26.06.2015г. по тълк. дело № 2/2013г., ОСГТК на ВКС, е прието, че при настъпила перемпция, нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие, като без значение е дали съдебния изпълнител е образувал ново изпълнително дело. В решение № 37/24.02.2021 по дело №1747/2020 на ВКС, ГК, IV г.о., съдът приема, че когато кредиторът направи искане за предприемане на изпълнително действие, същото прекъсва давностния срок. Давността се счита прекъсната от датата на молбата за извършването му. Предприемането на изпълнителни действия след изтичане срока на перемпцията също прекъсва давностния срок, като в този случай въз основа на молбата съдебния изпълнител следва да образува ново изпълнително дело, по което да извърши поисканото изпълнително действие.

Давността е прекъсната вследствие и на 23.01.2017г., когато е подадена молба от ответника до ЧСИ, с която се прави искане за налагане на заповест върху банковите сметки и трудовото възнаграждение на длъжника, на 20.01.2019г. - с разпореждане на ЧСИ за насрочване на опис и оценка на движимите вещи на ищцата, на 06.12.2019г. – с подаването на молба от вискателя за опис и оценка на движимите вещи, както и на 15.07.2020г. с издаването на ново разпореждане от ЧСИ, с което е насрочил дата и час за опис и оценка. Това е така по следните съображения.

При преценката дали е изтекъл давностният срок, следва да се вземе предвид дали са налице обстоятелства, които да прекъснат течението на срока. В Тълкувателно решение №

2/2013г. от 26.06.2015г. по тълкувателно дело № 2 по описа за 2013г. на ОСГТК на ВКС е прието, че прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е било поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане на вискателя съгласно чл. 18, ал.1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагането на заповест или възбрана, присъединяване на кредитор, възлагане на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис или оценка на вещ, назначаването на пазач и др. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнителното дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи и книжа, назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязло в сила разпределение. Преценката дали е прекъсната давността е конкретна във всеки конкретен случай с оглед активността на кредитора по делото и предприетите по отношение на длъжника изпълнителни действия.

В мотивите на цитираното Тълкувателното решение е обсъдено значението и на молбата на вискателя, с която се иска извършване на конкретно действие в рамките на изпълнителния способ: „Искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, но по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение”. Тоест, за да е в състояние да прекъсне давността, искането за извършване на определено изпълнително действие, следва да бъде уважено от съдебния изпълнител и действието да е предприето. Необходимо е двете действия да са налице кумулативно, за да породят придадения им прекъсващ ефект. Същинско действие за принудително изпълнение може да предприеме само съдебният изпълнител и то прекъсва давността, но давността е свързана с поведението на кредитора – тя не се влияе от поведението на други лица. Затова, ако искането от кредитора е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, която не зависи от волята на кредитора, давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. В настоящия случай не се установява съдебният изпълнител да е дал указания за внасяне на такси или др., въпреки това е предприел действия по насрочване на опис и оценка, съгласно направеното в молбите искане, като описът не е състоял, тъй като въззивникът не е могъл да бъде уведомен. Ето защо, давността е прекъсната с подаването на всяка от тези молби, както и с постановяването на разпорежданията от ЧСИ - в този смисъл Решение № 37/24.02.2021г. по гр. д. № 1747/2020 г. на ВКС. Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно – с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността е изтекла.

С оглед така описаните изпълнителни действия, се налага изводът, че давността е

била многократно прекъсвана, като от последното разпореждане на ЧСИ от 15.07.2020г., с което е насрочил дата и час за опис и оценка до датата на подаване на исковата молба на 16.06.2022г. не са изтекли повече от 5 години. Ето защо, неоснователни са изложените във въззивната жалба оплаквания, че е изтекла предвидената в закона петгодишна давност.

Поради съвпадане изводите на двете съдебни инстанции, решението следва изцяло да се потвърди.

По разноските за въззивната инстанция:

На въззиваемия на основание чл. 78, ал. 3 ГПК вр. с чл. 273 ГПК следва да се бъдат присъдени сторените във въззивното производство разноски в размер на 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Воден от изложеното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 13061 от 18.11.2022 г., постановено по гр. д. № 32660/2022 г. по описа на СРС, 50 с-в.

ОСЪЖДА Е. Б. С., ЕГН *****, да заплати на „Топлофикация София“ ЕАД, ЕИК 2831609046, на основание чл. 273 вр. чл. 78, ал. 3 от ГПК, сумата от 100 лв., представляваща направените във въззивното производство разноски.

Решението е окончателно и не подлежи на касационно обжалване, съгласно чл. 280, ал. 3, т. 1 ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____